

ലോക ജലദിനം 2021 ടൂൾകിറ്റ്

ജലത്തെ വിലമതിക്കുക

ലോകജലദിനം എന്താണെന്നും, ഈ വർഷത്തെ ലോകജലദിനത്തിന്റെ പ്രമേയമായ 'ജലത്തെ വിലമതിക്കുക 'valuing water' എന്നതുകൊണ്ട് എന്താണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്നും വിശദീകരിക്കാനാണ് നാം ഇവിടെ ശ്രമിക്കുന്നത്. ഈ ടൂൾകിറ്റ് പങ്കുവെക്കുകയും, പ്രചരണപരിപാടികൾക്ക് ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

അടിസ്ഥാനവിവരങ്ങൾ

എന്നാണ് ലോകജലദിനം?
മാർച്ച് 22ന് ആണ് ലോകജലദിനം. ആദ്യ ലോകജലദിനം 1993ൽ ആയിരുന്നു.

എന്താണ് ലോക ജലദിനം?
ശുദ്ധജലത്തിന്റെ പ്രധാന്യത്തിന് ഊന്നൽ നൽകിക്കൊണ്ട് വർഷാവർഷങ്ങളിൽ ഐക്യരാഷ്ട്രസംഘടന ആചരിക്കുന്ന ഒരു ആഗോളദിനമാണ് ലോകജലദിനം. ജലവും ശുചിത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്ന ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ സമിതിയായ ഐക്യരാഷ്ട്ര-ജലം (UN-Water) സമിതിയാണ്

ലോകജലദിന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നത് സമിതിയിലെ ഒന്നോ അതിലധികമോ [അംഗങ്ങളും](#) പ്രമേയവിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട [പങ്കാളികളും](#) പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം കൊടുക്കുന്നു.

ലോകജലദിനത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമെന്താണ്?
ലോകത്തെ 220 കോടി ജനങ്ങൾക്ക് സുരക്ഷിതമായ ജലം ലഭ്യമല്ലെന്ന ബോധ്യം ഉണർത്താനായുള്ള ജലാഘോഷമാണ് ലോകജലദിനം. ആഗോളജല പ്രതിസന്ധിയ്ക്ക് കടിഞ്ഞാണിടാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്തായിരിക്കണം എന്നതാണ് ജലദിനത്തിന്റെ ചിന്താവിഷയം. 2030-ഓടെ കൈവരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ [എല്ലാവർക്കും 'ശുദ്ധജലവും ശുചിത്വവും'](#) എന്ന സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യത്തിന്റെ (SDG-6) ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിയെ സഹായിക്കുക എന്നതിലാണ് ആഘോഷത്തിന്റെ പ്രധാന ഊന്നൽ.

2021ലെ ലോകജലദിനത്തിന്റെ പ്രമേയമെന്താണ്?
ഓരോ വർഷങ്ങളിലും ജലദിനത്തിന് ഓരോ പ്രമേയമുണ്ടായിരിക്കും. 2021ൽ അത് *ജലത്തെ വിലമതിക്കുക* എന്നതാണ്. ഭൂഗർഭജലം എന്നതാണ് 2022ലെ പ്രമേയം. മുൻവർഷങ്ങളിലെ പ്രമേയങ്ങൾ താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ലിങ്കിൽ നിന്നും ലഭിക്കും.
<http://www.worldwaterday.org/archives>

ലോകജലദിനത്തിൽ എന്തൊക്കെയാണ് അരങ്ങേറുന്നത്?

www.worldwaterday.org എന്ന ഐക്യരാഷ്ട്ര ജലസമിതിയുടെ വെബ്സൈറ്റ് വഴിയും സാമൂഹ്യമാധ്യമങ്ങളിലൂടെയും മാസങ്ങൾക്ക് മുമ്പേ പുറത്തുവിടുന്ന ആശയങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി മാർച്ച് 22ന് ലോകം മുഴുവനുമുള്ള ജനങ്ങളും സംഘടനകളും ആഗോള പൊതുപ്രചാരണ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും അതിൽ പങ്കാളികളാകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയുടെ [ലോക ജലവികസനരേഖയും](#) ഈ ദിനത്തോടനുബന്ധിച്ചാണ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കാറുള്ളത്. ലോകജലദിന മുദ്രാവാക്യത്തെ കേന്ദ്രീകരിച്ചാണ് വികസനരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നത്. വിവിധ നയങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന വിധിനിർണയതാക്കൾക്ക് പുതിയ സാഹചര്യത്തിൽ ആവശ്യം വരുന്ന നയരൂപീകരണത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഈ രേഖയിലുണ്ടായിരിക്കും.

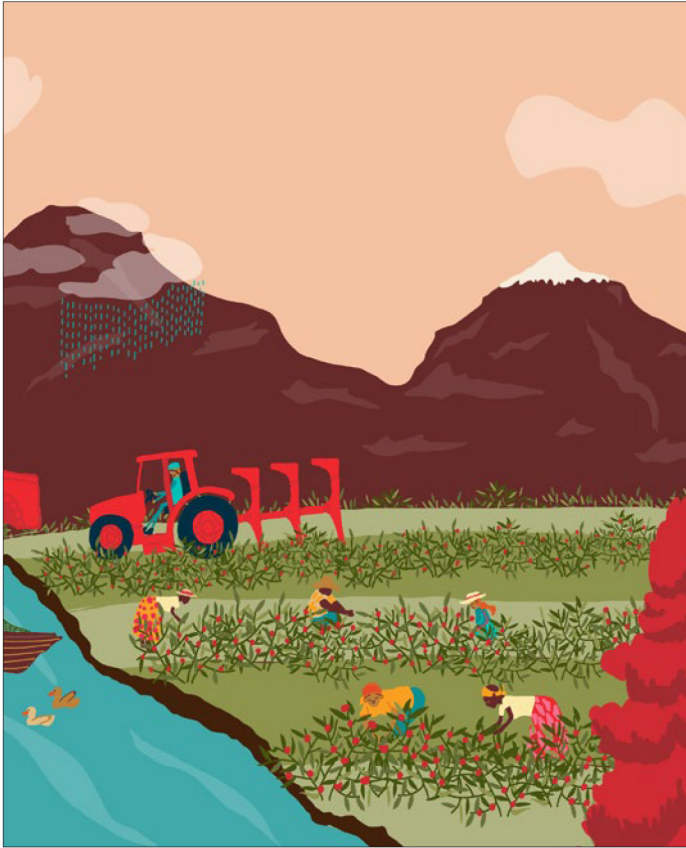
പ്രചാരണപരിപാടികൾ

ജലത്തെ വിലമതിക്കുക എന്ന പ്രമേയത്തിനു കീഴിലാണ് 2021ലെ ജലദിന ക്യാമ്പയിൻ. ആളുകൾ ജലത്തെ അതിന്റെ സമസ്ത ഉപയോഗങ്ങളും പരിഗണിച്ചു കൊണ്ട് എങ്ങനെ വിലമതിക്കുന്നു എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആഗോളമായ ഒരു പൊതുചർച്ച സമൂഹമാധ്യമങ്ങളിൽ, ക്യാമ്പയിന്റെ ഭാഗമായി രൂപം കൊണ്ടുവരുന്നു.

വ്യത്യസ്ത സന്ദർഭങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്ത ആളുകൾ ജലത്തെ എങ്ങനെ വിലമതിക്കുന്നു എന്നതിനെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ സമഗ്രമായ ധാരണ സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് ലക്ഷ്യം. അമൂല്യമായ ജലവിഭവം ഏവർക്കുമായി സംരക്ഷിക്കാനാണിത്. ജലത്തിന്റെ മൂല്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കഥകളും ചിന്തകളും അനുഭവങ്ങളും പങ്കുവെക്കാൻ ആളുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന രീതിയിലാണ് കാമ്പെയ്ന്റെ പ്രധാന നടപടിക്രമങ്ങൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്തിരിക്കുന്നത്:

“ജലം വ്യത്യസ്ത ആളുകൾക്ക് വ്യത്യസ്തമായാണ് അനുഭവപ്പെടുന്നത്. ഈ സംഭാഷണം ജലം നിങ്ങൾക്ക് എന്താണ് എന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ളതാണ്. നിങ്ങളുടെ വീടിനും കുടുംബജീവിതത്തിനും, നിങ്ങളുടെ ഉപജീവനമാർഗത്തിനും, സാംസ്കാരിക രീതികൾക്കും, ക്ഷേമത്തിനും, പ്രാദേശിക പരിസ്ഥിതിക്കും വെള്ളം ഏതെല്ലാം രീതിയിൽ പ്രധാനമാണ്? വീടുകളിലും സ്കൂളുകളിലും ജോലിസ്ഥലങ്ങളിലും ജലത്തിന്റെ അർത്ഥം, ആരോഗ്യം, ശുചിത്വം, അന്തസ്സ്, ഉൽപാദനക്ഷമത എന്നൊക്കെയാണ്.

പ്രകൃതിയിൽ ജലം സമാധാനം, ഐക്യം, സംരക്ഷണം എന്നിവയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ജനപ്പെരുപ്പവും, കാർഷിക വ്യവസായ മേഖലകളിൽ നിന്നുള്ള വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ആവശ്യങ്ങളും, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന്റെ മോശമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ഇന്ന് ജലത്തെ തീവ്രഭീഷണിയിലാക്കിയിരിക്കുന്നു.

ജലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നിങ്ങളുടെ കഥകളും ചിന്തകളും വികാരങ്ങളും ഞങ്ങളോട് പങ്കുവെക്കുക. ജലം വ്യത്യസ്ത വഴികളിലൂടെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിനായി നൽകുന്ന എല്ലാ മൂല്യങ്ങളെയും രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെയും ആഘോഷിക്കുന്നതിലൂടെയും, നമുക്ക് ജലത്തെ ശരിയായി വിലമതിക്കാനും, അതിനെ എല്ലാവർക്കുമായി ഫലപ്രദമായി സംരക്ഷിക്കാനും കഴിയും”.

സമൂഹമാധ്യമങ്ങളിലെ #water2me സംഭാഷണങ്ങളിൽ നിന്നും എടുത്തത്.

ലോകമെമ്പാടുമുള്ള ആളുകൾക്ക് ജലം എന്താണ് എന്നതിനെക്കുറിച്ച് #water2me ക്യാമ്പയിനിൽ അഭിപ്രായങ്ങളും, പ്രതികരണങ്ങളും രേഖപ്പെടുത്താം. ഇവ ശേഖരിച്ച് പ്രാതിനിധ്യസ്വഭാവത്തിൽ ഒരു രേഖയാക്കി മാറ്റും. മാർച്ച് 22ന് <http://www.worldwaterday.org/> എന്ന വെബ്സൈറ്റിൽ ഈ രേഖ ലഭ്യമാകും.

പ്രമേയം

2021 ലെ ലോകജലദിനത്തിന്റെ പ്രമേയം ജലത്തെ വിലമതിക്കുക എന്നതാണ്.

വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ആഗോളജനസംഖ്യയും, സാമ്പത്തികവികസനവും അർത്ഥമാക്കുന്നത് കൃഷിയും, വ്യവസായത്തിനും കൂടുതൽ ദാഹിക്കുന്നു എന്നാണ്, വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ആവശ്യങ്ങളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താനായി കൂടുതൽ ജലം ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഊർജ്ജാല്പാദനം വർദ്ധിച്ചു വരുന്നു എന്നാണ്. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം ജലവ്യവസ്ഥകളെ കൂടുതൽ ക്രമരഹിതമാക്കുകയും മലിനീകരണത്തിന് വിധേയമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സമൂഹം അതിന്റെ ജലആവശ്യങ്ങൾ സമീകരിക്കുന്നത് ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായതിനാൽ, എല്ലാ തരത്തിലുംപ്പെട്ട ആളുകളുടെയും താൽപ്പര്യങ്ങൾ അവിടെ പരിഗണിക്കപ്പെടാറില്ല.

ജലത്തെ നാം എങ്ങനെ വിലമതിക്കുന്നുവെന്നത് അതിന്റെ പങ്കിടലിനേയും മാനേജ്മെന്റിനേയും നിർണ്ണയിക്കുന്നു. ജലത്തിന്റെ മൂല്യം അതിന്റെ പണപരമായ വിലയേക്കാൾ എത്രയോ കൂടുതലാണ് - നമ്മുടെ വീട്, സംസ്കാരം, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, സാമ്പത്തികം, പരിസ്ഥിതിയുടെ സമഗ്രത എന്നിവയിൽ ജലത്തിന്റെ മൂല്യം വളരെ വലുതാണ്, അതേപോലെ സങ്കീർണ്ണവും.

ഈ മൂല്യങ്ങളിലേതെങ്കിലും നമ്മൾ അവഗണിക്കുകയാണെങ്കിൽ, പരിമിതവും, പകരംവെക്കാൻ കഴിയാത്തതുമായ വിഭവത്തെ നമ്മള് ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നു എന്നാണർത്ഥം. ഏവർക്കും ശുദ്ധജലവും ശുചിത്വവും ഉറപ്പാക്കാനാണ് ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യം - 6. ജലത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ,ബഹുമാനമൂല്യത്തെക്കുറിച്ച് സമഗ്രമായ ധാരണയുണ്ടാകാതെ, ഏവർക്കും നിർണായകമായ ജലവിഭവം സംരക്ഷിക്കാൻ നമുക്ക് കഴിയില്ല.

ജലത്തിന്റെ മൂല്യനിർണ്ണയം - അഞ്ച് വ്യത്യസ്ത വീക്ഷണങ്ങൾ

1. ജലസ്രോതസ്സുകളെ വിലമതിക്കുക - പ്രകൃത്യാലുള്ള ജലസ്രോതസ്സുകളും, പരിസ്ഥിതിവ്യൂഹങ്ങളും.

പരിസ്ഥിതിവ്യൂഹങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയാണ് ജലം. തന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി മനുഷ്യർ പ്രകൃതിയിൽ നിന്നും എടുക്കുന്ന ജലം ആത്യന്തികമായി ചെന്നു ചേരുന്നത്, നാം ചേർക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങളോടൊപ്പം, പ്രകൃതിയിലേക്ക് തന്നെയാണ്. ജലചക്രം നമ്മുടെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട 'ഇക്കോസിസ്റ്റം സേവനം' ആണ്. നിലവാരമുള്ള ജലവിതരണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായും, വെള്ളപ്പൊക്കം, വരൾച്ച തുടങ്ങിയ ആഘാതങ്ങൾക്ക് പ്രതിരോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനായും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിന് നാം ഉയർന്ന മൂല്യം നൽകണം.

2. ജലസംബന്ധിയായ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളെ വിലമതിക്കുക - ജലസംഭരണം, ശുദ്ധീകരണം, വിതരണം.

ജലസംബന്ധിയായ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ ജലം സംഭരിക്കുകയും, ഏറ്റവും അവശ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് അത് എത്തിക്കുകയും, ഉപയോഗത്തിന് ശേഷം ശുദ്ധീകരിച്ച് പ്രകൃതിയിലേക്ക് തിരികെ എത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ അപര്യാപ്തമായിരിക്കുന്നിടത്ത്, സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക വികസനം തുരങ്കം വയ്ക്കപ്പെടുകയും, പരിസ്ഥിതി വ്യവസ്ഥകൾ അപകടത്തിലാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ജലസംബന്ധിയായ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളുടെ മൂല്യനിർണ്ണയത്തിൽ സാധാരണയായി ചെലവുകൾ, പ്രത്യേകിച്ച് സാമൂഹികവും പാരിസ്ഥിതികവുമായ ചെലവുകൾ, കുറച്ചുകാണുകയോ ഉൾപ്പെടുത്തപ്പെടാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നു. താരിഫുകളിൽ നിന്ന് എല്ലാ ചെലവുകളും വീണ്ടെടുക്കാൻ പ്രയാസമാണ് (പൂർണ്ണ ചെലവ് വീണ്ടെടുക്കൽ - full cost recovery). പല രാജ്യങ്ങളിലും, പ്രവർത്തനച്ചെലവോ അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ ഒരു ഭാഗമോ മാത്രമേ ഇങ്ങനെ വീണ്ടെടുക്കൂ, മൂലധന നിക്ഷേപം പൊതു ഫണ്ടുകളിൽ നിന്നായിരിക്കും.

3. ജലസേവനങ്ങളെ വിലമതിക്കുക - കുടിവെള്ളം, ശുചിത്വം, ആരോഗ്യ സേവനങ്ങൾ.

വീടുകൾ, സ്കൂളുകൾ, ജോലിസ്ഥലങ്ങൾ, ആരോഗ്യപരിപാലന സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയിൽ ജലത്തിന്റെ പങ്ക് നിർണായകമാണ്. കൂടാതെ, വാഷ് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന (water, sanitation and hygiene - WASH) വെള്ളം, ശുചിത്വം ശുചിത്വപരിപാലനം എന്നിവയടങ്ങിയ സേവനങ്ങൾ സാമൂഹ്യ ആരോഗ്യവർദ്ധനവിന്റെ രൂപത്തിൽ ജലത്തിന്റെ മൂല്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു, പ്രത്യേകിച്ചും കോവിഡ്-19ന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഉയർന്ന വരുമാനമുള്ള രാജ്യങ്ങൾ പോലും പലപ്പോഴും

വാഷ് സേവനങ്ങൾക്ക് സബ്സിഡി നൽകുന്നു. പക്ഷേ പ്രത്യേക വിഭാഗത്തെ കൃത്യമായി ലക്ഷ്യമിടാത്ത ഇത്തരം സബ്സിഡികൾ നിലവിൽ ജലകണക്ഷനുകളുള്ള ആളുകൾക്കേ പ്രയോജനം ചെയ്യുന്നുള്ളൂ. ജലകണക്ഷനുകൾ ഇല്ലാത്ത ദരിദ്രസമൂഹത്തിന്റെ സ്ഥിതി ഇത്തരം സബ്സിഡികൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നില്ല.

4. ഉൽപാദനത്തിലും, സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളിലുമുള്ള ജലത്തിന്റെ പങ്ക് വിലമതിക്കുക.
- ഭക്ഷണം, കൃഷി, ഊർജ്ജം, വ്യവസായം, ബിസിനസ്സ്, തൊഴിൽ.

കാർഷികമേഖലയാണ് ആഗോള ശുദ്ധജല സ്രോതസ്സുകളെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആശ്രയിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ പരിസ്ഥിതിയുടെ അപചയത്തിൽ ഒരു പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നതും കാർഷികമേഖലയാണ് ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയ്ക്ക് ജലം ആവശ്യമാണെങ്കിലും, ജലഉപഭോഗവും ഉൽപാദനമൂല്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാമ്പത്തിക കാഴ്ചപ്പാടിലൂടെ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, ഭക്ഷ്യ ഉൽപാദനത്തിലെ ജലത്തിന് പലപ്പോഴും കുറഞ്ഞ മൂല്യമാണ് നൽകപ്പെടുന്നത്.

വിശാലമായ നേട്ടങ്ങൾ പലതും - പോഷകാഹാരം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, വരുമാനമാർഗ്ഗം സൃഷ്ടിക്കൽ, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവുമായി ഇണങ്ങിച്ചേരാനുള്ള മാർഗ്ഗം സൃഷ്ടിക്കൽ, കുടിയേറ്റം കുറയ്ക്കൽ - എന്നിവയടങ്ങിയ നേട്ടങ്ങളിൽ പലതും ജലത്തിന്റെ മൂല്യനിർണ്ണയത്തിൽ പ്രതിഫലിക്കപ്പെടുന്നില്ല.

ഊർജ്ജ, വ്യവസായ, ബിസിനസ്സ് (Energy, Industry, and business- EIB) മേഖലയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ജലക്ഷാമം, വെള്ളപ്പൊക്കം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം തുടങ്ങിയ ജലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭീഷണികൾ

ചെലവ് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും വിതരണ ശൃംഖലകളെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും. ജലത്തിന്റെ കോർപ്പറേറ്റ് ദുരുപയോഗം ആവാസവ്യവസ്ഥയെ തകർക്കും. അത് EIBയുടെ മതിപ്പ് ഇല്ലാതാക്കുകയും അതുവഴി വിപണിയെ ബാധിക്കാനിടവരുത്തുകയും ചെയ്യും. പരമ്പരാഗതമായി, EIB മേഖല, അവർ ഉപയോഗിക്കുന്ന ജലത്തിന്റെ അളവിനും, മലിനജല ശുദ്ധീകരണത്തിനും സംസ്കരണത്തിനുമുള്ള ചെലവുകളെ ജലത്തിന്റെ മൂല്യനിർണ്ണയത്തിനപയോഗിക്കാറുള്ളൂ. പക്ഷേ കൂടുതൽ ഓർഗനൈസേഷനുകൾ ഇന്ന് അവരുടെ സുസ്ഥിരത മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനനുസരിച്ച് സംയോജിത ജലവിഭവ മാനേജ്മെന്റ് (ഐഡബ്ല്യുആർഎം) ആസൂത്രണ സമീപനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്.

5. ജലത്തിന്റെ സാമൂഹിക-സാംസ്കാരികവശങ്ങളെ വിലമതിക്കുക - വിനോദ, സാംസ്കാരിക, ആത്മീയ സവിശേഷതകൾ.

പ്രകൃതിയിലെ ജലനിദ്രതപ്രദേശങ്ങൾ നമ്മുടെ മനസ്സിന് ശാന്തി പകരുന്നു. ജലം എല്ലാ സംസ്കാരത്തിന്റെയും അന്തർധാരയാണ്. എന്നാൽ ജലത്തിന്റെ സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക മൂല്യങ്ങൾ കണക്കാക്കുകയോ വ്യാഖ്യാനിക്കുകയോ പ്രയാസമാണ്. പലപ്പോഴും ജലത്തെ മനുഷ്യന്റെ പ്രായോഗിക ഉപയോഗത്തിനുള്ള ഒരു വിഭവമായി മാത്രം സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം കണക്കാക്കുന്നു, അതിന്റെ സാമൂഹിക-സാംസ്കാരിക, അല്ലെങ്കിൽ പാരിസ്ഥിതിക മൂല്യത്തിൽ അത് കാര്യമായ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുന്നില്ല. ജലവിഭവ മാനേജ്മെന്റിൽ കൂടുതൽ വൈവിധ്യമാർന്ന പങ്കാളികളെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ജലത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക മൂല്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി ഗ്രഹിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

കൂടുതൽ അറിയാൻ

ലോക ജലദിനം 2021 വെബ്സൈറ്റ്: www.worldwaterday.org
 യുഎൻ ലോക ജല വികസന റിപ്പോർട്ട് 2021: www.unwater.org/publication_categories/world-water-development-report
 യുഎൻ-വാട്ടർ എസ്ഡിജി 6 ഡാറ്റാ പോർട്ടൽ: www.sdg6data.org

പരിഭാഷ : ഡോ.പി.ഷൈജ

ജലദിനം - ആമുഖാവതരണം
വീഡിയോ കാണാം

ലൂക്ക സയൻസ് പോർട്ടലിലെ
ജലദിനം പ്രത്യേക ലേഖനങ്ങൾ